

Drijfmest na het poten: techniek vaak niet praktijkrijp

Door aanscherping van de wetgeving en veel teeltechnische voordelen lijkt de aanwending van drijfmest op kleigrond zich naar het voorjaar te gaan verplaatsen. CZAV demonstreerde hiervoor verschillende technieken.

Vanaf 2013 mag tot uiterlijk 1 augustus mest worden geïnjecteerd. Wie dus met dierlijke mest wil werken, moet die in het voorjaar aanwenden. Tevens biedt het toedienen van drijfmest in de aardappelteelt een aantal teeltechnische voordelen. Reden genoeg voor landbouwcoöperatie CZAV om op donderdag 20 mei de mogelijkheden hiervan te demonstreren als onderdeel van het Programma Precisie Landbouw.

Schijveneg voor het poten

De schijvenegverdeler werd door mesthandel A. Bogerman ontwikkeld in samenwerking met fabrikant Roelama. Als basis is een 6 meter brede Tulip Multidisc 600 H schijveneg gebruikt met een verdeler van Roelama.

Achter de machine is een as met drie steunwielen gemonteerd. Een zwenkarm zorgt ervoor dat de machine niet over de sleepslang 'struikelt'. Een trekker met pomp en mestcontainer staat op de kopakker en wordt door dezelfde chauffeur bestuurd. Op de kleigrond in het Zeeuwse Colijnsplaat werd de mest netjes ondergewerkt. De schijveneg levert zelfs een goede grondbewerking op waardoor het maken van een pootbed sneller en gemakkelijker kan gebeuren. Toch stelde menig aanwezige een kanttekening bij de werking van de machine op de zware Zeeuwse (klei)grond.

Mesthaspel is alternatief voor tank

Het sleepslangstelsel heeft enkele grote voordelen ten opzichte van de mesttank. Zo

is de capaciteit hoger en het gewicht van de machine veelal lager. Het nadeel is de aanvoerslang. Deze vlakkt de aardappelruggen te veel af. Het Veenhuis Rotomax haspelsysteem overkomt dit probleem door de slang tussen de rijen in op en af te rollen. Om deze techniek in de praktijk toe te passen zijn echter wel enkele aanpassingen nodig. Zo moeten de injecteur en steunwielen worden aangepast. Bij een werkbreedte van 12 meter (16 rijen) lijkt het poten op rtk-gps noodzaak.

Mesttank als boerenalternatief

Maatschap De Schipper uit Wemeldinge maakt al langer gebruik van drijfmest in het voorjaar. Vanuit het eigen mestbassin wordt door een 74 kW (100 pk) Same trekker mest geïnjecteerd na het poten. Hiervoor hangt De Schipper een sleufkouterinjecteur in de fronthef en Peecon tank van 6m³ achterop. De gehele combinatie staat op cultuurbanden zodat hij tussen de rijen past. Twee kouterelementen injecteren de drijfmest in de zijkant van het bed. Dit voorkomt spruitverbranding. Wel is het zaak goed op de sluitrij te letten wanneer meer dan vier rijen tegelijk worden bemest.

Verkruimelsterren mixen de mest

Loonwerker André Capelle uit Nagele heeft inmiddels veel ervaring opgedaan met ruggenbemesting. Hiervoor gebruikt hij een getrokken Kaweco Double Twin Shift mest-tank die is uitgerust met zelfontworpen ver-

kruimelsterren. Spreidplaten verdelen de mest over de aardappelrug waarna de steunwielen die met grond vermengen. Om een goede vermenging te krijgen, is een hoge rij-snelheid benodigd. Hierdoor ontstaat een natte toplaag van mest en losse grond. Aan de hand van de perceelslengte bepaalt Capelle de werkbreedte. Dit zijn meestal acht of twaalf rijen. Voor een goede gewichtsverdeling staan zowel de trekker als tank op een set dubbele cultuurbanden.

Rendement 288 euro per hectare

Naast de aangescherpte wetgeving was ook het rendement doorslaggevend voor CZAV. Graan is nu het meest gebruikte gewas om drijfmest in te injecteren. Het rendement van 30 m³ drijfmest ligt dan rond 99 euro per hectare. Omdat een gewas aardappelen ook het fosfaat en de kali benut (gemiddeld 7,2% P en 4,2% K) levert dit een rendement van 288 euro per hectare op. Het omslagpunt om over te stappen op korrelkunstmest ligt volgens CZAV rond de 9,50 euro per kuub. Met de drijfmest wordt bovendien veel organische stof aangevoerd. Drijfmest heeft dus enkele grote voordelen. Een veelgehoorde klacht is de slechtere schilkwiteit. Momenteel worden proeven uitgevoerd om hier beter zicht op te krijgen. Uit recentelijk onderzoek van PPO blijkt dat bij consumptieaardappelen geen kwaliteitsverliezen optreden. Ook de opbrengst en grondtarra bleven gelijk aan die van gewassen bemest met korrelkunstmest.

Aandachtspunten

- Een strakke aansluiting van pootgangen is belangrijk om later met bemesters met een andere werkbreedte goed te kunnen bemesten.
- Monteer sporenlossers om de kleine rugjes tussen de aardappelruggen vlak te maken. De trekker is daarna makkelijk in het spoor te houden.
- Goed inwerken van de mest is nodig om aan ammoniakemissie-eisen te voldoen en de stikstof optimaal te benutten. Maar de grond moet minimaal worden bewerkt.
- Let op dat de breedteverdeling gelijkmatig is om plaatselijke overdosering te voorkomen.

Wachten op bruikbare techniek

CZAV kiest voor deze manier van werken omdat na het poten een lange uitrijperiode mogelijk is. Toch zal de techniek zich moeten verbeteren om voor het grote publiek aantrekkelijk te worden. De mesttank levert goed werk af, maar heeft een beperkte capaciteit en een hoog eigen gewicht. Bij sleepslangen wordt dit probleem verholpen, maar lijkt de techniek nog niet praktijkrijp. Ook zetten veel aanwezigen vraagtekens bij het gewicht van de verschillende machines. Vroeg in het voorjaar is niet veel toelaatbaar op de vaak nog natte kleigrond. In 2013 verwacht CZAV dat 75 procent van alle drijfmest in het voorjaar zal worden toegediend.

▲ Mesthandel A. Bogerman ontwikkelde samen met fabrikant Roelama de schijvenegverdeler. De machine injecteert als enige de mest voor het poten met een dubbele rij schijven.

▲ De Veenhuis Rotomax mesthaspel lijkt een bruikbaar systeem. Om hem voor de aardappelteelt geschikt te maken, moet echter wel het een en ander worden aangepast.

▲ Akkerbouwbedrijf Maatschap De Schipper ontwikkelde zelf een systeem. De voorop gemonteerde injecteur geeft een goed overzicht. Het resultaat tijdens de demonstratie viel helaas tegen.

▲ André Capelle uit Nagele lijkt als enige een goed werkend systeem te hebben. Toch baarde het gewicht van de tank van 11,5 m³ veel toeschouwers zorgen.